

Årsplan for barnehagen

2023-2024

Innhold

1. Forord
2. Forbehold om endringer
3. Planlegging, vurdering og dokumentasjon
4. Pedagogisk grunnsyn
5. Skjerstad barnehage v/Skjerstad oppvekstsenter
6. Barnehagens innhold og satsingsområde
7. De 7 fagområdene og progresjonsplan
8. Helsefremmende barnehage
9. Utviklingsarbeid
10. Trafikksikkerhet
11. Tilvenning
12. Dagsrytmen
13. Barnegruppa
14. Personalet
15. Rutiner for barn vi er bekymret for
16. Foreldresamarbeid
17. Årshjul
18. Overgang fra barnehage til skole
19. Kalender for barnehageåret 2023-2024

Adresse: **Graddveien 21, 8102 Skjerstad**

Telefon Skjerstad barnehage: **+4794831139**

Skjerstad oppvekstsenter: **75554840**

Rektor/styrer Jens Ole Englien: **+4799254712**

Pedagogisk leder Monica Fredriksen: **+4790888064**

Pedagogisk leder Katrine Øien: **+4748357456**

1. Forord

Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning. Den skal gi foreldrene muligheten til å kunne påvirke og ha kjennskap til innholdet i barnehagen. Planen er også et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen, og den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Årsplanen er utarbeidet av styrer og pedagogisk leder i samarbeid med personalet. Årsplanen bygger på Barnehageloven (2006), www.lovdatabase.no/all/nl-20050617-064.html, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/> og Bodø kommunes kvalitetsplan for kommunale barnehager 2020-2023. <https://bodo.kommune.no/getfile.php/1354518-1639485209/Barnehage/Barnehagene%20i%20Bod%C3%B8/Dokumenter/191004%20Kvalitetsplan%20Trykk.pdf>

Årsplan vil bli sendt til alle foreldre på mail/utskrift til de som trenger det.

Avdelingene lager sine egne månedsplaner/brev ut fra styringsdokumentene og årsplan. Disse blir sendt ut på mail til foreldre.

2. Forbehold om endringer

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte og et bindeledd mellom barnehagene og foreldre/samfunn. Uforutsette hendelser kan oppstå i løpet av et barnehageår. Vi må derfor ta forbehold om at endringer kan bli nødvendige i forhold til barnegruppe. Personale, organisering og innhold i planen».

3. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre» (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Barnehagen har 5 planleggingsdager i løpet av et barnehageår. De tre første er alltid mandag-onsdag i uke 33. De to resterende følger Bodø kommunes skolerute som i år er 17.november 2023 og 10.mai 2024.

Planlegging i barnehagen forgår kontinuerlig på personalmøter og avdelingsmøter sammen med hele personalgruppa.

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet ved vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan for barnehagen, 2017).

Personalet i barnehagen **vurderer** det pedagogiske arbeidet fortløpende i hverdagen, på personalmøter og planleggingsdager. Vi samler informasjon om barnas trivsel, interesser, ønsker, meninger og utvikling gjennom daglig tett oppfølging og observasjon av barnegruppa og hvert enkelt barn. Denne informasjonen bruker vi til å reflektere over vårt arbeid, for eventuell utredning av tiltaksplan og som utgangspunkt for videre planlegging. Vi er også avhengig av tilbakemelding fra dere foreldre for å endre oss eller bli bedre. Håper dere tar dere tid til å svare på **«Foreldreundersøkelsen»** som gjennomføres hvert år. Den er et viktig verktøy for foreldremedvirkning. Skal resultatene være nyttige, er det viktig at svarene gjenspeiler foresattes mening og at barnehagen i etterarbeidet får konkrete tilbakemeldinger på hva som ev. kan forbedres.

Nyttig informasjon om hvert barns trivsel får vi ved gjennomføring av **barnesamtaler**, og omfatter barn over 3 år. Vi stiller et spørsmål som hjelper barnet å beskrive sin opplevelse av barnehagen (forhold til andre barn og voksne, medvirkning og aktiviteter). Dette gir oss nærmere innsikt i barnas trivsel i barnehagen, og dette evalueres på personalmøter. Samtalene gjennomføres i forkant av foreldresamtaler høst og vår, og blir vurdert sammen med foreldre.

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen» (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Dokumentasjon er viktig for å synliggjøre arbeidet vårt. **Månedsbrev** er en del av dokumentasjonen av aktivitetene som foregår i barnehagen, hvor foresatte får tilbakemelding på hva vi har jobbet med. For å synliggjøre våre planer til foreldrene bruker vi også barnehagens digitale system for informasjonsformidling til foreldregruppen; **Kidplan**. Tavle-post sendes ut fra hver avdeling, her vil dere få dagsreferater, informasjon om kommende aktiviteter og nyhetsbrev. **Bilder** deles på Kidplan. Vi har også **bilder av barna med tekst på plakater** rundt omkring i barnehagen. Barna lager **selvlagde produkter og utstillinger**, og har hver sin perm med **tegninger og andre kunstprodukter** i barnehagen som de etter hvert får med seg hjem.

4. Pedagogisk grunnsyn

Barnehagens pedagogiske grunnsyn skal beskrive de verdier og holdninger vi bygger på i arbeid med barna. Det skal være et arbeidsredskap vi bruker når vi evaluerer planer og mål. Det skal vise også vise en sammenheng mellom det vi tror på, og det vi foretar oss. Vi voksne er som barna-ulike. Ved å akseptere og respektere hverandres særpreg, bidrar vi til å utvikle og ivareta barnas evne til med-menneskelighet, toleranse og omsorg. Vi vil hjelpe barna gjennom lek og sosialt samspill ved selv å være aktive. De voksne skal være fysisk og psykisk til stede i samspillet med enkelt barn og grupper av barn. Vi voksne er modeller for barna. Hva vi gjør, betyr mer enn hva vi sier.

All læring foregår i praksis innenfor sosiale relasjoner. Vi er rollemodeller for barna, og det vi gjør- er det barna ser. Utvikling av kreativitet, åpenhet og positiv selvoppfatning utvikles hele tiden, og kvaliteten på de daglige erfaringene i løpet av dagen virker inn på utviklingen til barna. Vi ønsker å jobbe for at alle barna ved Skjerstad oppvekstsenter skal oppleve trygghet, omsorg, mestring og føle seg verdifull. En viktig læringsarena er naturen, og alle barn skal kjenne på nærhet og tilhørighet ute på tur.

Sosial kompetanse handler om kunnskaper, ferdigheter, holdninger og motivasjon som vi trenger for å kunne samhandle med andre mennesker. Det handler altså om «kunsten å omgås hverandre». Kompetanse knyttes ofte til forventninger. Når vi stiller krav til et barns kompetanse på ulike områder, forsøker vi å ta hensyn til hva som er rimelig å forvente ut ifra barnets modning og utvikling. Empati handler om evne til å kunne leve seg inn i og forstå andres situasjon. I neste omgang forventes det at man er i stand til å handle i tråd med denne forståelsen.

Klare grenser er viktig i arbeidet med barna. Grensene vil variere etter barnas alder og modningsnivå. Klare grenser sammen med faste rutiner skaper trygghet for både barn og voksne. Trygghet og trivsel er en forutsetning for barns utvikling og læring. Denne tryggheten skal de voksne i barnehagen utvikle i nært samspill med barn og foreldre. Det er viktig at man har respekt for barna. De er små mennesker med egne meninger og følelser. Skal barna utvikle disse meningene og følelsene, må vi voksne som har kontakt med barna respektere dem som de er.

5. Velkommen til et nytt barnehageår i Skjerstad oppvekstsenter, barnehagen

Vi ønsker alle nye og gamle foreldre og barn velkommen til barnehageåret 2023-2024. Vi ser frem til et nytt og spennende år, og gleder oss til å bli kjent med dere som er nye.

Barnehagen ved Skjerstad oppvekstsenter er en viktig del av lokalsamfunnet og ble først stiftet i 1979. Den ble da drevet av det lokale husmorlaget og hadde navnet «Uroa». I 1989 overtok Skjerstad kommune barnehagen, og ble kommunal. Etter noen år i gamle lokaler, sto en helt ny barnehage innflyttingsklar i 1997. I januar 1999 ble barnehagen en del av Skjerstad oppvekstsenter og har felles administrasjon med skolen. Rektor har det overordnende ansvaret for oppvekstsenteret og fungerer som styrer i barnehagen. Pedagogisk leder har ansvaret for den daglige driften.

Skjerstad oppvekstsenter ligger i naturskjønne omgivelser nær skog, fjell og fjære. Fra barnehagen og barnehagens turområde har vi utsikt mot Lurfjelltind, som er Bodøs høyeste fjelltopp. Skjerstad oppvekstsenter disponerer også en uteplass i skogen hvor det er satt opp ei grillhytte og enkle lekeapparater i form av taubane og huske, i tillegg til naturens egne lekeapparater. Turområdet gir mulighet til masse fin frilek og til å ta med maten vår ut- i all slags vær. I tillegg har vi gymsal, kunstgressbane, kirke, og småbruk med dyr i umiddelbar nærhet. Barnehagen er bygd i ett med skolen, og har egen utelekeplass med ulike lekeapparater og lekestue. Vi disponerer en stor hage med variert beplantning, kjøkkenhage og bærbusker.

Dette barnehageåret er barnehagen delt med to avdelinger **Regnbuen** og **Solstrålan**.

Regnbuen har sin plass i klasserommet nærmest skolen. De disponerer også et kjøkken med utgang til vognplass ute, toalett, og en stor garderobe. Garderoben brukes også til lek og ulike aktiviteter. «Glasshuset» ved porten inn til barnehagen brukes til garderobe, inn- og utgang til uteområdet.

Solstrålan disponerer hovedinngangen til barnehagen. Her er det yttergang, toalett for de små, stor garderobe som også brukes til lek og ulike aktiviteter og et stort oppholdsrom med nytt kjøkken (2020). I tilknytning til oppholdsrom er det et «skuterom» med trapp og hems. Den er bygd som ei skute og brukes til ulik lek. Skute-rommet kan være adskilt fra hovedrommet ved å lukke skyvedører. Her er det også «lerret» og prosjektor som kan brukes til temaarbeid. I tillegg finnes to mindre grupperom og ett stellerom med toalett. Fra oppholdsrommet er det utgang til uteområde gjennom et «glasshus» som brukes til vognplass.

6. Barnehagens pedagogiske innhold

I barnehage tilrettelegger vi for **omsorg, danning, læring og lek** fordi: Omsorg, danning, læring og lek er det sentrale for barna i barnehagen.

6.1 Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.» (Rammeplan, 2017). Vi ser hvert enkelt barn som et unikt individ. Omsorg betyr at voksne skal tilnærme seg barn i samsvar med deres ulike behov. Voksne skal alltid være tilgjengelige for barn, være sensitive, vise empati og forutsigbarhet. Vi møter barn med respekt, og vi viser tydelig at vi bryr oss om dem. Barna skal være bevisst på at de har støtte i voksne, og at de kan søke trøst og hjelp når som helst når de trenger det. På den måten kan vi tilfredsstille både barnas fysiske og psykiske behov. Det er viktig for oss at barna opplever voksne som trygge og tillitsfulle. Tillit er noe som vi bygger opp fra barnets første barnehagedag, og som er en forutsetning for gode og omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne, noe som igjen utvikles videre til relasjoner mellom barn og barn.

6.2 Danning

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.» (Rammeplan, 2017)

Danning skjer i samspill med omgivelsene og sammen med andre, og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Danning er en kontinuerlig prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Den handler om

å utvikle kunnskap, verdier og holdninger og skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere, stille spørsmål og yte motstand.

For å fremme disse evner hos barn, skal vi jobbe med å bygge opp barnas selvfølelse. Å gi barna god selvfølelse ligger i grunnen av dannelsesprosessen. For oss betyr det at vi skal være voksne som er til stede, som skal vise respekt og interesse for hva barna har å si, svare på og stille spørsmål, være en god samtalepartner og veileder. Ikke minst skal vi utfordre barn med nye erfaringer og støtte dem til å finne sine egne løsninger.

6.3 Læring

«I barnehagen skal barna oppleve stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre» (Rammeplan, 2017).

Læring hos barn skjer i alle daglige situasjoner. Barna lærer i leken, ved matbordet, gjennom påkledning, ute i naturen og nærmiljøet. De lære om seg selv, om andre mennesker, om samspill og om den fysiske verden omkring oss.

I barnehagen jobber vi med læring hele dagen. Vi er opptatt av at barna lærer i alle situasjoner, og for oss er de uformelle læringssituasjonene like viktige for barnas utvikling som de formelle.

Leken er den sentrale aktiviteten i barnehagen, og vi sørger for å skape nok tid til god og kvalitetsfylt lek i løpet av barnehagehverdagen.

Ved å prioritere læring gjennom lek:

- Gir vi rom for fantasien der barna skaper sin egen verden, ved å sette seg selv i forskjellige roller, lærer om å være noen andre, eller lærer mer om å være akkurat den man er, og bevisstgjør forskjellen mellom fantasi og virkelighet.
- Lærer de å bygge opp relasjoner med andre barn og skaper vennskap. I lek og samspill med andre legges grunnlaget for læring og sosiale ferdigheter. Barna erfarer hvordan man omgås andre mennesker, de lærer om samspill, konfliktløsning og hvordan regulere egne følelser.
- Skapes opplevelser og erfaringer som styrker selvoppfattelsen og selvtilliten.
- Utvikles språk og motoriske ferdigheter.

6.4 Vårt satsingsområde er sosial kompetanse.

«Å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne». Vanlige temaer innenfor arbeidet med sosial kompetanse:

Samarbeid- Gjennom lek og aktiviteter. Voksne veileder barna med turtaking, dialog, lytte, dele og hjelpe.

Selvhevdelse- Vi kan være modell for barnet i forhold til hvordan man inngår i lek f.eks.

Selvregulering- Evne til å regulere egen adferd er ikke medfødt og må læres.

Empati- hos barn kan styrkes ved at barna får lære seg om egne og andres følelser. Når barna vet hva følelser er, kan de evne å vise empati for andre.

Ansvarlighet- styrkes ved å gi barna oppgaver og ansvar som er tilpasset alder.

Sosial kompetanse hos barn styrkes altså i daglig samspill mellom barn og voksne i hverdagen.

Rammeplan for barnehagen sier at kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen». (Rammeplan, 2017).

I tillegg til **sosial kompetanse og lek**, ønsker vi å ha fokus på **fysisk aktivitet ute og inne, helse og kosthold/matressurser i naturen, og bærekraftig utvikling**. «Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mental og sosialt velvære, fysisk og psykisk helse» (Rammeplan, 2017). Gjennom at barna får medvirke i mat- og måltidsaktiviteter inne og ute skal de motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

6.5 Lek

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes». (Rammeplan, 2017).

Lek er den dominerende aktiviteten i barndommen, barna leker seg til voksenlivet og all læring skjer gjennom lek. Derfor ønsker vi at barna har mesteparten av dagen tilgjengelig til lek. I leken er det rom for å bruke fantasien og bearbeide følelser og opplevelser. Barna utvikler vennskap og lærer seg å omgås andre barn og voksne. De lærer å vente på tur, vise hensyn, samarbeide og innordne seg etter regler. Samtidig er leken den beste arenaen for barna å utvikle språklig kompetanse.

Leken er en frivillig aktivitet som begynner, utvikler seg og slutter når og hvordan man selv vil. Den er tett forbundet med trivsel og trygghet. En god lek oppstår ikke hvis barnet ikke har det bra. Mangel på lek er et klart signal for oss voksne for å sette i gang tiltak til å hjelpe barnet.

Som voksen i barnehagen skal vi involvere oss i leken på barnas premisser, vise nysgjerrighet og ta del i barnas verden. Vi tilrettelegger leken ved å organisere rom, tid og materialer som vekker interesser for ulike typer lek. Vi observerer, veileder og støtter leken, og sørger for at alle barna er invitert med i fellesskapet.

Inne og utelek

Til inne-leken benytter vi hele barnehagearealet med forskjellige leketema. Flere rom gir oss mulighet til lek i små lekegrupper, noe som kan skape uforstyrret og rolig lek. Leker og materiell byttes fra tid til annen med hensyn til både barnas interesser og for å friske opp leken. Barna som trenger å hvile, kan få ro i et av de andre rommene.

I uteleken bruker vi hele barnehagens uteområde. Barna leker like mye i tilrettelagte områder /sandkasse, lekehuset, lekeplassen med sine lekeapparater) og med uteleker, som i skogen med naturlige materialer.

Voksenrollen i uteleken er å følge med og hjelpe til hvis leken stopper, og passe på barnas sikkerhet. Barna har full frihet til å bestemme type lek, samt å lage naturlige lekegrupper, så lenge ingen barn utestenges fra leken.

Inne- og utelek er fordelt på faste tidspunkter i løpet av dagen. Vi ser et stort utbytte i balansen mellom de to typene lek.

På den måten skaper og følger vi rutiner, som vi ser på som veldig viktig for barnas trygghet og trivsel. Slik kan barna «planlegge» sin tid, forutse hva som kommer, og få ro i kroppen når de trenger det. Dette er også en mulighet for både rolige aktiviteter og aktiviteter med mye bevegelse. Ut av vår erfaring og faglige kompetanse kan vi konkludere med at en ubalanse mellom ute- og innelek, altså for lang tid i en av de to typene lek, kan skape tretthet, uro, og frustrasjon hos barn.

Lekegrupper er små grupper der barn, vanligvis samlet rundt en voksen, er i felles lek/aktivitet. Dette er den formen for lek som vi oftest har i vår barnehage. Når en voksen etablerer en lek eller barna starter det selv, samt at en voksen følger tett med i ett rolig og avskjermet område, blir det enklere for barna å forstå sammenhengen i leken og følge et leketema. Den voksne får god oversikt over leken og kan i ro observere samhandlingen mellom barna, for deretter eventuelt å bidra støttende på en hensiktsmessig måte. Barn velger

sine lekevenner selv, eller voksne samler barn i forhold til et på forhånd planlagt mål. Dette kan ha til hensikt å støtte de utvalgte barn i leken, og å skape bedre relasjoner mellom barn eller et annet aktuelt mål.

Natur

Vi bor i et område med et stort og variert mangfold i naturen. Vi har rike naturomgivelser rundt oss, og det gir oss mange muligheter for å bruke den som læringsarena.

- Vi følger naturen gjennom alle årstidene: Hvordan endrer naturen seg, og hva skjer med planter og dyr?
- Vi bruker forskjellige sanger, fortellinger og dikt om naturen som språkstimulering.
- Vi går på tur og er ute i all slags vær
- Barna leker i snø, sand, på gress og med vann.
- Vi samler forskjellige naturmaterialer som stein, skjell, blad og blomster og bruker det i matematikk og som kunstmaterialer.
- Barna blir kjent med planter og dyr rundt oss.
- Barna blir kjent med egen kropp, og får større fysiske utfordringer.
- Vi bruker sansene for å føle naturen: hører på regn og vind, kjenner lukten av skogen, fjæra og blomster, og føler på regn og snø.
- Vi bruker oppslagsverk og faktabøker sammen med barna.
- Vi blir kjent med naturens ressurser- planter og dyr som mat; grønne planter som kilde til oksygen; hvorfor er vann så viktig?
- Vi lærer å ta vare på naturen ved å rydde i naturen og vise respekt for dyre- og planteliv.

6.6 Språk

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling». (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Språk er et sentralt område i barnets utvikling. Vesentlige sider ved kulturoverføring er knyttet til språk, både skriftlig og muntlig. I barnehagen vil vi lese, fortelle og arbeide med barns språkutvikling. Språket er en av de tingene vi arbeider mye med i barnehagen, både gjennom høytlesning, sanger og ikke minst den daglige kommunikasjonen med barna. For de minste barna er det å arbeide med begreper

som klesplagg, kroppsdeler og pålegg ved matbordet. De voksne beskriver og forbereder det som skal skje og trekker fram ting vi har gjort. Vi bruker sang, rim og regler.

For de eldste barna er fokuset på språklyder og mer målrettet arbeid omkring språk og tekst. Personalet følger med og støtter barn som har utfordringer i sin språkutvikling. Barnets språkutvikling kartlegges gjennom verktøyet **TRAS** og **ALLE MED**.

TRAS- er et observasjonsmateriale som består av et skjema der åtte områder som er av betydning for språkutvikling tenkes observert. Områdene er samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet, språkforståelse, språklig bevissthet og produksjon knyttet til lyd; ord- og setningsnivå. Observasjonsskjemaet gir et visuelt bilde av barns språk- og spillferdighet, oppgavene er aldersrelaterte og gir en pekepinn om hva en kan forvente ut fra barnets alder. Hensikten med å observere barns språk er å se hvor langt de har kommet i utviklingen, for så å møte barna der de er- enten de har kommet langt eller kort. Målet er at TRAS skal bidra til at barn som strever med sin språktilegnelse skal få adekvat hjelp på et tidlig stadium i utviklingen.

ALLE MED- er et observasjonsskjema som dekker barnets seks utviklingsområder; språkutvikling, lek, sosioemosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling. **ALLE MED**-skjemaet er enkelt å bruke og lett å forstå. Skjemaet gir et helhetlig bilde av barnet og hva det mestrer på en måte som foreldre, barnehagelærere og fagfolk forstår. Det er utviklet på grunnlag av teori om sammenhengen mellom språklig og sosial kompetanse. Utsagnene som er utviklet i verktøyet er formulert av barnehagelærere som selv arbeider, og har erfaringsgrunnlaget sitt, i den kulturen barnehagen er.

6.7 Et godt psykososialt barnehagemiljø

Vennskap og egenverd er viktig, og vi bestreber oss på at alle skal føle seg verdsatte og inkluderte i barnegruppa og fellesskapet. Slik jobber vi for å oppnå dette målet:

- Vi er støttende i barnas initiativ til samspill, vi hjelper til og bidrar til at barna opplever vennskap og lærer å holde venner.
- Vi jobber med følelser, støtter barna i å ta andres perspektiv og reflekterer over andres følelser og meninger.
- Vi setter fellesgruppas normer og grenser, men samtidig støtter vi barna i å sette sine egne grenser og vise respekt for andres.
- Vi sørger for at barn opplever glede over å være en del av fellesskapet; vi styrker denne følelsen ved å skape felles positive erfaringer og opplevelser.

Dersom et barn opplever krenkelser eller nedsettende adferd mot seg er det viktig at de voksne er observante og til stede:

- Vi setter oss ned og snakker med barna, får barna til å ta den andres perspektiv, snakker sammen og øver på gode måter å være mot hverandre.
- Vi voksne må bruke tid på å få fram og utforske hva som var forløpet til hendelsen.
- Vi hjelper barna med å sette ord på situasjonen dersom de ikke klarer det selv.
- Situasjoner følges opp ved å anerkjenne og rose ønsket adferd.
- De voksne informerer hverandre og drøfter hvordan vi følger opp barna videre.
- Vi innrømmer, unnskylder og er ydmyke overfor barna dersom vi selv har tatt feil.
- Vi voksne må også tørre å gi hverandre konstruktive tilbakemeldinger dersom en voksen er nedlatende mot barna eller ikke klarer å ta barnas perspektiv.
- Foresatte og leder kontaktes alltid ved mistanke om mobbing.
- Det er nulltoleranse for mobbeadferd ved Skjerstad oppvekstsenter. Bodø kommune har utarbeidet en felles plan for dette; «Plan for å sikre barn et godt psykososialt miljø i barnehagen». <https://bodo.kommune.no/getfile.php/1354521-1639485256/Barnehage/Barnehagene%20i%20Bod%C3%B8/Dokumenter/Plan%20for%20psykososialt%20milj%C3%B8.pdf>

Hvordan kan vi sammen støtte barnas sosiale utvikling og skape et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser?

1. Følg med og veiled barna i bruk av sosiale medier.
2. Jobb aktivt for å styrke ditt barns sosiale kompetanse.
3. Innta en positiv holdning til barnehagen, og snakk positivt om andre barn.
4. Vær en god rollemodell for ditt eget og andres barn, og støtt opp om holdninger som barnehager fremmer.
5. Sette i gang og delta på felles arrangement.
6. Snakk med barnet om barnehagehverdagen.
7. Ta kontakt dersom deres barn forteller at andre blir mobbet/ertet/plaget.

6.8 Barns medvirkning.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.» (Jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1; Rammeplan for barnehagen, 2017)

Barn skal få muligheten til å påvirke sin egen hverdag slik: De voksne skal lytte og prøve å tolke barnas kroppslige og språklige uttrykk. Det er særlig de yngste barna som formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. De voksne skal være åpne for barns forslag, og legge til rette for barns forslag, ønsker og ideer i samling, lek inne og ute og i samtale i hverdagen. Vi oppfordrer barn og voksne til å medvirke til egen barnehagehverdag.

Vi vil lære barna å ta valg og forstå konsekvensene av det slik: La barn få velge mellom ulike aktiviteter. La barn delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Voksenrollen er å tilrettelegge for ulike aktiviteter og ønsker. Voksne skal være til stede og aktivt veilede. Voksne skal observere slik at man vet når man må «gripe inn».

Vi inviterer til medvirkning og åpen kommunikasjon med hjemmet. For at barna skal få best mulig utbytte av å være i barnehagen, må samarbeidet med foresatte fungere godt. Barnehagen forventer at dere bidrar til et godt samarbeidsklima og tar opp aktuelle saker med barnehagen. Dere skal forvente at vi møter dere med respekt og anerkjennelse. Sammen er vi rollemodeller for barna. Barnehagen tilrettelegger for oppstarts-samtaler og foreldresamtaler.

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.» (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Barna skal bidra til barnehagens pedagogiske innhold med aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.

Barnehagen skal legge vekt på barnas synspunkt og meninger i forhold til barns alder og modenhet.

I vår barnehage har vi **barnesamtaler** med barna over tre år for å høre hvordan de har det i barnehagen, og hva de interesserer seg for. Slik medvirker barna formelt i sin barnehagehverdag.

Å få en venn og være en venn er noe av det viktigste i et barns liv. Foreldre og personalet fremmer vennskap mellom små barn. Våre kommunale barnehager er pedagogiske virksomheter som jobber helsefremmende og forebyggende. Hovedfokuset vårt er tidlig innsats i samarbeid med foreldre og andre samarbeidspartnere. Foreldre har ansvar for barnets oppdragelse og danning og vi ansatte har ansvar for å bidra til barnets trivsel og utvikling.

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov» (Rammeplan for barnehagen,2017).

Hjertevennsangen (mel. Teddybjørnens vise)

Nå har du blitt en hjertevenn, og vi er glad for det.
For når du ser en venn som trenger hjelp så er du med!
Du rekker ut en hånd til dem som trenger det fra deg,
og passer på at ingen er alene eller lei!

For alle vi i barnehagen ønsker oss et sted.
Der stor og liten har det fint og leker godt i fred!
Og selv om du er trist en dag, så blir du glad igjen,
vi kommer for å trøste deg, du er vår beste venn!

Empatisangen

Du har noe ingen andre har,ingen er som deg.
Du kan mye, og har litt av hvert å lære meg
glad for at jeg kjenner deg!
Jeg- er- glad -for -at -du- lever!

Du kan være med å trøste nå, noen som er små.
Du kan klappe, klemme, når det skulle røyne på
lyse opp en dag så grå!
Jeg-er-glad-for-at-du-lever

7. De 7 fagområdene fra Rammeplanen

For hvert av de 7 fagområdene er det formulert mål for arbeidet for å fremme barnas utvikling og læring og presisering av personalets ansvar. Ved Skjerstad oppvekstsenter vil arbeidet med fagområdene være ut ifra barnas alder, interesser og barnegruppens sammensetning.

Kort informasjon om hva fagområdene inneholder:

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Språkstimulering er en viktig del av barnehagens hverdag. Å kommunisere både nonverbalt og verbalt må til for å utvikle et godt og rikt språk. Barnehagen må derfor gi barna opplevelser og erfaringer som er nødvendige for å utvikle dette.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er kroppslig aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Barnehagen må legge til rette for varierte fysiske aktiviteter for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbevegelse. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Barna skal oppleve bevegelsesglede og mat-glede. Barnehagen følger nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen må gi mulighet for å oppleve kunst og kultur. Barn skaper sin kultur ut fra sine opplevelser, og vi må legge til rette for ulike uttrykksformer som f.eks. musikk, drama, forming og litteratur.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barna skal oppleve naturen som arena for lek og læring og få utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi. Målet er en begynnende forståelse for en bærekraftig utvikling.

Etikk, religion og filosofi

Disse er med på å forme måter å oppfatte mennesker på og preger verdier og holdninger. Barnehagen skal reflektere og respektere mangfoldet som er representert i barnegruppa, og må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimesse tilknytning.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barn skal medvirke i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt, samtidig som barnas ulike erfaringer vil gi kunnskap om ulike samfunn.

Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling. Vi introduserer barna for ulike spill og mattelek. Vi gir barna innføring i og forståelse for ulike matematiske begreper som for eksempel former, mengder og størrelser. Andre temaer som vi jobber med, er sortering og systematisering. Når barna lærer seg metoder for dette er det enklere å se løsninger og systemer i hverdagen.

7.1 Progresjonsplan

Vi har utarbeidet **progresjonsplan** som beskriver hvordan vi jobber i hvert fagområde. Barnas medvirkning i læring: Ved at vi voksne følger opp barns nysgjerrighet og undring, lar vi barna medvirke i sin egen læring. Når barn får muligheten til å medvirke kan lysten til å tilegne seg ny kunnskap bli mye større. Hver eneste dag for barna innebærer nye muligheter for å lære noe nytt ved å følge sine egne interesser. Vi setter stor pris på spontanitet, og vi oppfordrer barna til å følge sine egne ønsker, intensjoner og handlinger. Barnas ideer, forslag og tanker skal tas på alvor, og dette skal gjenspeiles både i planlegging og i praksis.

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.» (jfr. Rammeplanen for barnehagen, 2017)

Progresjonsplan utarbeides for å sikre rammeplanens krav innenfor de syv fagområdene og som hjelp i alderstilpasset opplæring. Den beskriver hvordan vi ved **Skjerstad oppvekstsenter** jobber med de syv fagområder i forhold til alder. De yngste barna skal ha et litt annerledes tilbud og opplevelser enn de eldste, alt etter modning, alder, interesse og barnas egne ønsker.

Progresjonsplan skal benyttes som arbeidsredskap for de voksne. Å skrive en konkret plan kan bli utfordrende siden vi vil ta barnas innspill og meninger som utgangspunkt i arbeidet vårt, og siden barnehagehverdagen lever og er i stadig endring. Derfor kan det skje at noen av våre mål ikke nås, men i stedet kan det dukke opp andre mål underveis. Likevel, så langt det lar seg gjøre, vil vi prøve å realisere vår progresjonsplan, og evaluere den underveis.

«Barna skal utvide kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennomundring, utforskning og skapende aktiviteter. Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene.» (Rammeplan for barnehagen, 2017)

Fagområder	Alder 1-3	Alder 3-6
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> • Den daglige samtalen i hverdags situasjoner. Som måltid, påkledning, bleieskift, turer etc. • Samlingsstund der vi bruker sanger, rim og regler, fortellinger og eventyr. • Sette ord på følelser • Egne bøker tilgjengelig for høytlesning, pekebøker • Legge like mye vekt på det kroppslige språket som det verbale 	<ul style="list-style-type: none"> • Daglige samtaler rundt hverdags situasjoner. • Tilrettelegge for rollelek • Bokstaver og tall • Rim regler • Høytlesning og dramatisering • Tekstskaping f.eks. egne eventyr • Begrepstrening • Lyttetrening • Skriveforberedende aktiviteter
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelagt innemiljø der det er rom for aktiv lek • Innendørs hinderløype • Balansetrening og sykling • Aktiviteter i gymsalen • Daglig uteaktivitet i variert terreng • Være ute i all slags vær • Bruke hverdags situasjoner, både ute og inne, for å sanse omgivelsene sine og gjøre seg varierte sanseerfaringer • Oppmuntre barn til å bli aktive i påkledning • Hygiene i hverdagen i forhold til mat og toalettbesøk • Barnehagen har fokus på sunt og variert kosthold 	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig uteaktivitet i variert terreng • Grovmotoriske og finmotoriske øvelser • Øve på å mestre på- og avkledning • Aktiviteter i gymsalen • Gjøre det interessant å være ute uansett vær • Håndvask og god hygiene • Bevisstgjøring på sunt og variert kosthold • Smøre egen mat • Lytte til kroppens signaler: kjenne sult, tørst, trett, varme, kulde • Kunne navn på ulike kroppsdelene • Videreutvikle selvstendighet • Etablere god selvoppfatning
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> • Varierte formingsaktiviteter: male, tegne, klippe, lime, plastelina, trolleig, perler etc. • Dramatisering av eventyr • Lytte til musikk, lage egen musikk, synge og klappe rytmer • Begynnende kjennskap om farger, mønster og former 	<ul style="list-style-type: none"> • Formingsaktiviteter inne og ute. Tilgjengelig materiale til kreativ utfoldelse • Drama og teater • Delta på konserter på skolen/nærmiljøet • Daglig bruk av sang og musikk • Lek med ulike naturmaterialer • Fremføre og presentere for andre

Årsplan Skjerstad oppvekstsenter, avd. barnehage

<p>Natur, miljø og teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig utelek og turer med fokus på årstider, dyr, fugler, bær og blomster • Lære å respektere naturen, dyr og planteliv • Lære om at søppel ikke hører hjemme i naturen; plukke søppel når vi er på tur • Holde barnehagen ren både ute og inne • Ta vare på utstyr og leker • Erfare ulike værforhold gjennom å være ute i all slags vær 	<ul style="list-style-type: none"> • Daglig utelek og fast turdag • Lære om dyr og planter. Hva lever og gror i nærmiljøet? • Lære om hvor maten vår kommer fra • Lytte til lyder i naturen • Lære oss å ta vare på naturen og rydde opp etter oss • Gjenbruk og sortering • Observere været og årstidene • Påkledning etter vær • Eksperimenter ute og inne
<p>Antall, rom og form</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke enkle eventyr og regler med telling • Kims lek, puslespill med farger og geometriske figurer • Kroppens plassering i rommet • Dekke bord og delta i matlaging • Duploklosser • Barna er med og rydder etter lek; sortering, klassifisering • Måle høyder 	<ul style="list-style-type: none"> • Klosser og brikker tilgjengelig • Spill og puslespill • Bruke vekt og måleutstyr • Konkreter til telling og sortering • Jobbe med former og plassering • Delta i matlaging og dekking av bord • Eksperimenter • Bruke årstider, fødselsdager, høytider og ukedager for å orientere oss i forhold til tid
<p>Etikk, religion og filosofi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undring i hverdagen • Ta vare på hverandre og det vi omgir oss med, både ute og inne • Markere FN-dag 	<ul style="list-style-type: none"> • Markere høytider og FN-dagen • Lære om ulike kulturer og levesett, respekt og toleranse • Vennskap og følelser • Konflikthåndtering • Lære å ta vare på leker og inventar
<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent i nærmiljøet • Markere Samefolkets dag og 17. mai • Brannøvelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Turer i nærmiljøet • Brannøvelser • Markere og lære om Samefolkets dag og 17. mai • Samarbeid med skolen; god overgang barnehage-skole • Trafikkopplæring

8. Helsefremmende barnehage

Skjerstad oppvekstsenter er en helsefremmende barnehage. Det vil blant annet si at vi arbeider systematisk for å fremme psykisk helse og et godt psykososialt miljø. Det fysiske miljøet er tilrettelagt for fysisk aktivitet både innen- og utendørs. Barnehagen bidrar til at barna erfarer og lærer hva som er helsefremmende aktivitet: fysisk aktivitet, kosthold, hygiene, sosial kompetanse, arbeid med følelser og hvordan man kan uttrykke seg.

Barnehagen skal **ifølge Rammeplan for barnehagen** bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Barnehagen følger «Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen» fra Helsedirektoratet.

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen>

9. Utviklingsarbeid

Kompetanseløftet for inkluderende og spesialpedagogisk praksis

Skjerstad oppvekstsenter deltar i satsinga Kompetanseløftet for inkluderende og spesialpedagogisk praksis.

Målet med satsinga er at alle barn skal få oppleve et godt tilpasset og inkluderende miljø i barnehagen.

Uavhengig av forutsetninger skal alle barn få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel. for utvikling og læring. Man kan lese mer her: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/lokal-kompetanseutvikling/kompetanseloftet-for-spesialpedagogikk-og-inkluderende-praksis/>

10. Trafikksikkerhet

«Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er integrert i barnehagens arbeid. Tiltak som det satses spesielt på i barnehagen er gå-trening langs veien og refleksbruk». (Jf. Lokal handlingsplan for trafikksikkerhet i Bodø kommune 5.1.3 Opplæring)

Skjerstad oppvekstsenter er en trafikksikker barnehage, og det er utarbeidet en egen trafikksikkerhetsplan for virksomheten. I samarbeid med dere foreldre ønsker vi å utvikle barnas evne til å ferdes i trafikken på en trygg og fornuftig måte. Vi oppfordrer dere

foreldre til å være gode rollemodeller. Vær spesielt oppmerksom på ferdsel på barnehagens parkeringsplass, forskriftsmessig sikring av barn i bil, bruk av sykkelhjelm og refleks-vest/refleks.

Husk at det ikke er lov til å kjøre inn på skolens område i skoletiden, og vær forsiktig med rygging fram og tilbake til barnehagens port da det plutselig kan løpe et barn i veien. Bilen må heller ikke gå på tomgang mens dere leverer barnet i barnehagen.

Trafikk i barnehagen er et spennende tema som passer inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de kommer til og drar fra barnehagen, når vi er på tur, gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør.

11. Tilvenning

Når barnet får plass ved Skjerstad oppvekstsenter, begynner vi å lage en **oppstarts-perm**. Den inneholder velkomstbrev og samtaleskjema for oppstart der foreldrene kan fylle inn opplysninger om barnet som forberedelse på oppstarts-samtalen. I permen skal det også være skjema med praktisk informasjon, barnehagens dagsrytme og rutiner.

Vi inviterer nye barn og foreldre til et **besøk med omvisning i barnehagen i god tid før oppstart**. Som et ledd i tilvenninga, legger vi også til rette for at barna kan komme på besøk sammen med foresatte flere ganger før oppstart.

Det gjøres individuelle samtaler med foresatte ang. tilvenning ut fra behov, men som et minimum deltar foreldrene på tilvenning i barnehagen i minst tre dager etter oppstart. Første dag har foreldrene ansvar for sitt eget barn, og en ansatt følger tett på og blir kjent med barnet og foreldrene. Andre dag følger foreldrene med i nærheten av barnet, og når barnet legges for å sove kan de forlate barnehagen og bli oppringt når barnet våkner. Dette gjentas tredje dag. Dersom barnet trenger mer tid til tilvenning enn tre dager, og foreldrene har mulighet, er det selvfølgelig rom for det.

Vi avtaler en **oppstarts-samtale** med foreldrene der barnehagen får opplysninger om barnet og blir kjent med barnets rutiner. Skjema fra oppstarts-samtalen skal ligge i barnets mappe i barnehagen. Vi fyller ut informasjonsskjema, samtykke og tillatelser.

Foreldrene får informasjon om barnehagens rutiner og bruk av kommunikasjonsverktøyet **Kidplan**.

Kidplan er barnehagens digitale system for informasjonsformidling til foreldregruppen. Her legges det ut dagsreferater på oppslagstavla, informasjon om kommende aktiviteter, bilder og nyhetsbrev. Vi benytter også dette systemet til å sende ut månedsplaner og månedsbrev, SMS med påminnelser, samt annen aktuell informasjon. Bilder og video av barna legges inn etter tillatelse fra foresatte.

Vi kommuniserer i tillegg på telefon og ved levering og henting av barnet.

12. Dagsrytmen i barnehagen

(åpningstider)

- 06.45 Barnehagen åpner
- 07.00-08.30 Frokost (medbrakt matpakke)
- 09.30 Temaarbeid, grupper, lek inne/ute og turer
- 10.45 Samlingsstund
- 11.00 Lunsj-måltid med brødmatt/varmmat
- 11.30 Dobesøk og bleieskift
- 11.30-13.45 Lek ute/inne. Hvilestund/soving
- 13.45 Et lite måltid med frukt/grønt/knekkebrød
- 14.00 Dobesøk og bleieskift
- 14.15 Lek ute/inne
- 16.00 Barnehagen stenger

12. Praktisk informasjon

Daglig åpningstid	Kl. 06.45-16.00
Julaften	Kl. 06.45-12.00
Nyttårsaften	Kl. 06.45-12.00
Onsdag før skjærtorsdag	Kl. 06.45-12.00
Feriestengt	2 uker på sommeren
Planleggingsdager	14.-16.august 2023 17.november 2023 10.mai 2024

Kjernetid: Fra klokken 09.30-14.00. Det er innenfor disse klokkeslettene at planlagte aktiviteter gjennomføres. Det er ønskelig at barna er i barnehagen i kjernetiden, eller at foreldrene gir beskjed hvis barna kommer senere eller skal hentes før.

NB: Dersom det er noen andre enn de som er forventet som henter barna i barnehagen, skal personalet ha beskjed om dette på forhånd. Ved sykdom eller at barnet skal være borte av andre grunner, er det fint om dere gir oss beskjed slik at vi venter unødig.

13. Barnegruppa 2023-2024

I løpet av høsten 2023 er det 17 barn i barnehagen. 12 barn er over 3 år og 5 barn er under 3 år. Det er 8 jenter og 9 gutter. Dette utgjør 22 ekvivalenter. Dette utgjør en bemanning på ca. 5 barn pr. årsverk. Den kommunale bemanningsnormen er 6 barn pr. årsverk.

Født 2018	Født 2019	Født 2020	Født 2021	Født 2022
3 barn	2 barn	7 barn	2 barn	4 barn

14. Personalet 2023-24

Rektor/styrer	100%	Jens Ole Engelién
Pedagogiske ledere	100%	Monica Fredriksen
	100%	Katrine Normann Øien
Fagarbeidere og assistenter	100%	Tara Nymo Jakobsen
	100%	Lina Leithe
	80%	Vera Andersen
	80%	Sara Semere (midlertidig)
Sekretær/oppvekstsenteret	50%	Kathrine Bergem

100% av ressursene låst til 1 barn, fordelt på alle ansatte.

15. Rutiner for barn vi er bekymret for

Barnehagen har rutiner som sikrer at barn vi er bekymret for får tidlig hjelp og at det handles i samarbeid med foreldrene. Med samtykke fra foreldrene sender vi inn søknad om eventuelle hjelpetiltak til «**Lavterskeltilbudet**». Dette er et fagteam i Bodø kommune som hjelper barnehagene med ulike utfordringer om veiledning, språk og adferds-vansker ved enkeltbarn og i grupper. Vi avtaler med fagteamet om samtale og observasjon av barnet/barnegruppen. Deretter lager vi en tiltaksplan som vi følger i barnehagen.

Andre aktuelle samarbeidsinstanser til barnehagen kan være PPT, BUP, barnevern og helsestasjon.

Foreldre må melde saker gjennom barnehagens leder eller gjennom helsesykepleier på barnets helsestasjon.

Som offentlig aktør har vi plikt til å melde fra og gi opplysninger til barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for mishandling, andre former for omsorgssvikt eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker.

Opplysningsplikten, også kalt meldeplikten, vil si at vi er pålagt å varsle barneverntjenesten dersom vi blir kjent med forhold vi tror vil kunne skade et barns helse eller utvikling. **Opplysningsplikten følger av Lov om barneverntjenester §6-4 og Barnehageloven §46.** Vi tar barna på alvor og lytter til dem når de ønsker å fortelle. Det er ikke barnehagens oppgave å vurdere om det foreligger omsorgssvikt. Vår oppgave er å melde fra til barnevernet.

16. Foreldresamarbeid

Jfr. Lov om barnehager §1. Formål skal barnehagen gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Et forum der alle foreldre kan møtes og diskutere ønsker og behov og komme med forslag til barnehagen. (Jfr. Lov om barnehager §4). Skole og barnehage har felles FAU. Foreldrerådet velger representanter fra barnehagen som skal sitte i FAU og SU.

Samarbeidsutvalget/SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal ha seg forelagt saker som er av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. (Jfr. Lov om barnehager §4).

På Skjerstad oppvekstsenter har skolen og barnehagen et felles arbeidsutvalg og består av: rektor/styrer, to representanter fra foreldregruppen i barnehagen, to representanter fra foreldregruppen på skolen, en representant fra de ansatte i barnehagen, en representant fra de ansatte på skolen, en representant fra kommunen og en representant fra elevrådet. Samarbeidsutvalget skal godkjenne og fastsette ny årsplan i barnehagen.

Alle foresatte får referat fra FAU og SU-møtene på mail.

Foreldrerepresentanter 2023-2024 blir valgt på første foreldremøte høsten 2023.

Foreldrenes medvirkning og samarbeid med barnehagen

- Et godt foreldresamarbeid er en forutsetning for at barnet skal trives i barnehagen.
- Vi skal sammen med foreldrene skape en sosial læringsarena som setter gode spor. Det innebærer at vi har respekt, anerkjennelse og forståelse for hverandre, slik at vi sammen sikrer god kommunikasjon.
- Det er også viktig for oss at foreldrene tar seg tid til en prat med oss når de bringer og henter barnet sitt i barnehagen. Det beste møtestedet for å utveksle informasjon mellom hjem og barnehage er bringe- og hentesituasjonen.
- Det er viktig at foreldrene engasjerer seg i innholdet i barnehagen, og at de kommer med ærlige tilbakemeldinger på et så tidlig tidspunkt som mulig.
- Samarbeidet er lettere når foreldrene holder seg oppdatert, og det er derfor viktig at de leser utsendt informasjon.
- I barnehagen ønsker vi å lytte til foreldrene og gi informasjon de har behov for.
- Vi har foreldresamtaler vår og høst.
- Foreldremøter avholdes to ganger i året. Foreldremøtet på høsten er et informasjonsmøte, mens foreldremøtet vinter/vår kan avholdes som temakveld for ansatte og foreldre på oppvekstsenteret. Det er vanligvis FAU som arrangerer dette møtet. Ved ønske og behov kan det avtales flere møter.

Foreldreutvalget for barnehager (FUB) sier følgende:

«Foreldrene skal få informasjon fra barnehagen om aktuelle saker. Disse sakene kan diskuteres i foreldrerådet og deretter tas til SU (Samarbeidsutvalget: Eksempler på saker kan være behandling av spørsmål om foreldrebetaling utover maksprisen, budsjett, regnskap, drift, arealutnyttelse, kvalitet i barnehagen, verdier, brukerundersøkelser, bemanning, organisering av barnehagen, åpningstid, sommerstengte barnehager, vikarbruk, psykososialt miljø og sikkerhet i barnehagen.

Foreldrene kan ha saker de vil ta opp med barnehagen. Det kan være vanskelig å vite om en sak hører hjemme i foreldrerådet/SU. En tommelfingerregel kan være:

- Dersom saken bare gjelder ditt barn, kan du ta det opp med pedagogisk leder eller styrer.
- Dersom saken kan tenkes å gjelde flere barn/foreldre eller er av mer prinsipiell karakter, kan den tas opp i FAU/SU.

Forventninger til foreldre og foresatte:

- Gi beskjed til barnehagen hvis det er opplysninger som påvirker barnas hverdagsliv.
- Barna er kommet til senest 09.30. Barnehagen får beskjed før dette dersom noe oppstår som gjør at det ikke er mulig.
- Frokosten i barnehagen avsluttes senest kl. 08.30. Barna må komme før slik at de blir ferdige å spise til kl. 08.30.
- Barnehagen stenger kl. 16.00. Personalets arbeidstid er da slutt, og barna må da være hentet.
- Klær og skiftetøy er i orden etter vær og årstid. Dere vil få ei liste over anbefalt utstyr til de ulike årstidene.
- Alle klær, sko og annet utstyr merkes med navn.
- Hold dere orientert om informasjonen som deles på Kidplan og mail. Følg med på dagsreferater, månedsplaner, månedsbrev og informasjon fra barnehagen.
- Legg inn ferier og fridager på Kidplan så tidlig som mulig.
- Hovedferie på sommeren må varsles ca. 8 uker på forhånd. Dere får beskjed om når jul- påskeferie ferie må varsles, mens annen ferie utenom må varsles en uke før.
- Dersom barnet er sykt, registrer barnet som sykt på Kidplan. Send gjerne en SMS eller ring oss dersom dere vil gi mer info om barnets sykdom.
- Dersom barnet har omgangssyke eller andre meget smittsomme sykdommer, må vi få beskjed om det.

Hvis det er noe dere lurer på, er bekymret for eller uenige i, ta det direkte opp med oss

17. Årshjul 2023-2024 med årets rytme og faste tradisjoner

AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER
<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenning nytt barnehageår • Bli kjent og trygg • Den viktige leken • Høsting av bær 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenning • Høsting av frukt og grønt • Høsttegn • Høstsuppe • Brannvern med Bjørnis 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenning • FN dagen 24/10 og barnekonvensjonen • Høsttegn • Fysisk aktivitet, øve på blimE dans • Foreldremøte 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilvenning • Farsdag • Fysisk aktivitet og blimE dans • Barnesamtaler og foreldresamtaler • Klargjøre advent
DESEMBER	JANUAR	FEBRUAR	MARS
<ul style="list-style-type: none"> • Adventstid • Adventsfrokost • Lucia • Juleforberedelser • Nissefest • Skolegudstjeneste • Juleferie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vinteraktiviteter • Eventyr • Solfest • Oppstart SFO 	<ul style="list-style-type: none"> • Vinteraktiviteter • Samefolkets dag • Morsdag • Fastelavn • Karneval med tema eventyr 	<ul style="list-style-type: none"> • Vinteraktiviteter • Skilek • Førstehjelp med Henry • Påskeforberedelser
APRIL	MAI	JUNI	JULI/AUGUST
<ul style="list-style-type: none"> • Påskeforberedelser • Påskeferie • Vårtegn og såing 	<ul style="list-style-type: none"> • Våropprydding ute • Planting og såing • 17 mai • Barnesamtaler og foreldresamtaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Vår- og sommeraktiviteter • Førskoledag • Sommerfest • Ferietid 	<ul style="list-style-type: none"> • Sommer-barnehage • Sommerferie

18. Overgang fra barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen» (Rammeplan, 2017).

- Ettersom barnehagen ligger i et oppvekstsenter har vi nært samarbeid med skolen, og vi har en god tilrettelegging for barns overgang fra barnehagen til skolen og skolefritidsordning. Dette skjer også i nært samarbeid med barnets hjem.
- Barnehagen og skolen har ulike fellesprosjekter som konserter på skolen, aktiviteter, besøk og turer i nærområdet. Det siste året barna er i barnehagen, får de på bestemte dager være en del i skolegården sammen med elever på småtrinnet. Da er det også en voksen fra barnehagen sammen med barna.
- Skolestarterne har egen «Stjerne-klubb» i barnehagen. Her bruker vi Trampoline-boka, som skal gi barna en felles kunnskapsmessig plattform innen de ulike temaer de vil møte i skolen. Det er lagt opp til mange praktiske oppgaver, lek og moro, og arbeidsmetoder som tar hensyn til at barna fortsatt går i barnehagen og er på ulike ståsteder i utviklingen.
- Foreldresamtale i barnehagen
- Kontakt mellom barnehage og skole for å gi nødvendig informasjon om barna slik at overgangen skal bli best mulig
- Skolen inviterer til førskoledag og overgangssamtale med barnet sammen med foreldrene.

august

2023

Skjerstad oppvekstsenter barnehage

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14 Nytt barnehageår Planleggingsdag	15 Planleggingsdag	16 Planleggingsdag	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30	31	

Fokus denne måneden:

- Tilvenning og trygghet. Vi ønsker nye og gamle, store og små velkommen til et nytt barnehageår!
- Barna skal få en trygg og god start i barnehagen og bli kjent med barnehagens rutiner.
- Sommerferie
- Sommeraktiviteter inne- og ute
- **Planleggingsdager 14-16.august (alltid i uke 33), barnehagen er stengt.**
- **Tilvenning:** Det er viktig med en god start for både barn og foreldre. Vi legger vekt på trygghet og omsorg, god tid og informasjon. Tilvenningen skjer i tett dialog mellom foreldrene og personalet i barnehagen.

september

2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	
					1
4	5	6	7		8
11	12	13	14		15
18 Brannvernuke	19 Brannvernuke	20 Brannvernuke	21 Brannvernuke	22 Brannvernuke	
25	26	27	28		29

Fokus denne måneden: Tilvenning og trygghet. Barna skal bli trygge på store og små på avdelingen, vise omsorg og respekt for hverandre og føle tilhørighet og fellesskap. Vennskap og læring gjennom lek og sosialt samspill, ha det gøy og knytte vennskapsbånd.

Brannvernuke (38): Vil lærer oss litt brannvern med brannbamsen Bjørnis.

Her kommer refrenget til Bjørnis-sangen:

Hei hei vil du møte Brannbamsen Bjørnis
 Rop på meg - Lille søte, tøffe røffe
 Brannbamsen Bjørnis, det er meg
 Er på vei, her kommer jeg.
 Bjørnis, Bjørnis, her kommer Bjørnis

oktober

2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2	3	4	5	6
9	10	11 Høstferie skolen	12 Høstferie skolen	13 Høstferie skolen
16	17	18	19	20
23	24	25	26	27
30	31			

Fokus denne måneden:

- Tilvenning, sosial kompetanse og uteaktiviteter/turer.
- Barna skal bli glad i å være ute i aktivitet, alle årstider.
- Bli kjent med hverandre og barnehagens uteområde og nærområde.
- Vi ser på forandringene i naturen om høsten, bli glad i naturen gjennom å oppdage den.
- Vi øver på bli med-dansen
- FN-dagen. Barnekonvensjon og barns rettigheter

november

2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
		1	2	3
6	7	8	9	10
13	14	15	16	17 Planleggingsdag Barnehagen er stengt
20	21	22	23	24
27	28	29	30	

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap.
- Barna skal bli mest mulig selvhjulpen ut fra utviklingstrinn.
- Vi ønsker at barna skal knytte vennskapsbånd ved å være sammen i aktivitets- og lekegrupper.
- Farsdag 12.11.2023
- Bli med- dansen
- Vi følger endringer i naturen om vinteren
- Juleforberedelser og klargjøring til advent
- Barnesamtaler og foreldresamtaler
- Vi vil snakke om valg av klær/påkledning

Det er viktig å sjekke at barnet ditt har det utvalg av klær som trengs for all slags vær og temperaturer.

desember

2023

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				1
4	5	6	7	8
11	12	13 Lucia Ha med hvit skjorte/kjole og glitter	14	15
18	19	20	21 Siste skoledag før jul	22
25 1. juledag Barnehagen er stengt	26 2. juledag Barnehagen er stengt	27	28	29

Fokus denne måneden:

- Adventstid og juleforberedelser.
- Barna skal få kjennskap til julebudskapet og tradisjoner. Barna skal få oppleve undring, spenning, glede og forventninger.
- Vi skal ha adventsfrokost, og adventsstund hvor vi tenner lys, synger sanger og leser julefortellinger, og har nedtelling til jul.
- Vi skal ha julebakst og lage julehemmeligheter. Det blir også markering av Lucia-dagen, nissefest i grillhytta og det blir skolegudstjeneste i kirken.
- Skolen har juleferie 21 desember-3 januar

januar

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1 1. nyttårsdag Barnehagen er stengt	2	3 Første skoledag etter jul	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29	30	31		

Fokus denne måneden:

- Lek, vennskap og sosial kompetanse. Følge med på endringer i naturen, vinter med uteaktiviteter. Barna skal vise omsorg og respekt for hverandre. Barna skal oppleve snø og erfare ulike snø- og vinteraktiviteter.
- Vi skal gi barna kunnskaper om vinteren, vær og dyreliv med vinteraktiviteter inne og ute.
- Oppstart SFO for stjerneklubben
- Jobbe med eventyr, fortelle og dramatisere
- Vi feirer at sola kommer tilbake til Skjerstad, med solkroner, solboller og saft.

februar

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
			1	2
5	6 Samefolketsdag	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26 Vinterferie skolen	27 Vinterferie skolen	28 Vinterferie skolen	29 Vinterferie skolen	Vinterferie skolen

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap. Barna skal oppleve fellesskap og glede.
- Barna skal få kunnskaper om vinteren, vær og dyreliv.
- Vinteraktiviteter inne og ute
- Samefolkets dag
- Morsdag 11.02.2024
- Fastelavn
- Karneval med tema eventyr

Karneval-sang: Til karneval vi drar av sted, der er det mye rart å se.
Og hvem er det som kommer der, jeg tror det er en apekatt! Jeg tror der en
apekatt, en apekatt, en apekatt, han Truls er en apekatt, en orntlig apekatt

mars

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				1 Vinterferie skolen
4	5	6	7	8
11	12	13	14	15
18	19	20	21	22
25 Påskeferie skolen	26 Påskeferie skolen	27 Påskeferie skolen Barnehagen stenger kl 12:00	28 Skjærtorsdag barnehagen er stengt	29 Langfredag barnehagen er stengt
				37

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse og selvstendighet.
- Barna øver på konfliktløsning med støtte fra voksne.
- Barna skal bli mest mulig selvhjulpen ut fra utviklingstrinn.
- Naturopplevelser og vinteraktiviteter ute- og inne
- Barnehagedagen, nærmere info om tema kommer.
 - Påskeforberedelser og påskeferie

En liten kylling

En liten kylling i egget lå, banket og banket og banket på. «Her er så trangt, jeg vil ut å gå» pep den og ynkete seg der den lå. Hakk-hakke-hakk egget det sprakk, og en liten kylling ut av det stakk.

april

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1 2. påskedag Barnehagen er stengt	2	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29	30			

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap.
- Barna skal få kunnskaper om de endringene som skjer i naturen om våren.
- Barna skal få gode opplevelser ute i naturen.
- Våraktiviteter ute- og inne, se etter vårtegn

mai

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
		1 1.mai barnehagen er stengt	2	3
6	7	8	9	10 Planleggingsdag barnehagen er stengt
13	14	15	16	17 17.mai barnehagen er stengt
20 2.pinsedag barnehagen er stengt	21	22	23	24
27	28	29	30	31

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap.
 - Bærekraftig utvikling.
 - Barna skal få kjennskap til tradisjoner og hvorfor vi feirer 17 mai. Vi øver til 17mai
 - Våraktiviteter inne- og ute, se etter vårtegn
 - Planting og såing
 - Vi rydder ute og gjør det fint i nærmiljøet
 - Barnesamtaler og foreldresamtaler
- Overgangssamtaler barnehage-skole

juni

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
3	4	5	6	7
10	11	12	13	14
17	18	19	20	21 Siste skoledag før sommeren
24	25	26	27	28

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap.
- Barna skal få kjennskap til forandringer i naturen, dyr og planter om sommeren.
- Avslutning på barnehageåret, og forberede til ny avdeling og til skolestart.
- Vår og sommer aktiviteter ute- og inne
- Planting og såing
- Førskoledag
- Sommerfest med ekstra fokus på skolebarna
- Invitere nye barn på besøk
- Ferietid

juli

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	2	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29	30	31		

Fokus denne måneden:

- Sosial kompetanse, lek og vennskap.
- Sommer i barnehagen
- Ferietid
- Etter at ferieønsker fra dere er kommet inn, bestemmes hvilke to uker barnehagen vil ha sommerstengt.

august

2024

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
			1	2
5	6	7	8	9
12 Nytt barnehageår Planleggingsdag barnehagen er stengt	13 Planleggingsdag barnehagen er stengt	14 Planleggingsdag barnehagen er stengt	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

Fokus denne måneden:

- Tilvenning og trygghet. Vi ønsker nye og gamle, store og små velkommen til et nytt barnehageår!
- Barna skal få en trygg og god start i barnehagen og bli kjent med barnehagens rutiner.
- Sommerferie
- Sommeraktiviteter inne- og ute
- **Planleggingsdager 12-14.august (alltid i uke 33), barnehagen er stengt.**
- **Tilvenning:** Det er viktig med en god start for både barn og foreldre. Vi legger vekt på trygghet og omsorg, god tid og informasjon. Tilvenningen skjer i tett dialog mellom foreldrene og personalet i barnehagen.

